

§ 518

Valtuutettu Mia Nygårdin toivomusponsi kompostoinnin kokeilusta ja lisäämisestä koulujen ja päiväkotien opetussuunnitelmiin

HEL 2019-000812 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 16.1.2019 hyväksymän toivomusponnen (Mia Nygård) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimitti selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 16.1.2019 valtuutettu Mia Nygårdin aloitetta kiertotalouden ja ilmastotietouden nostamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen: Aloitevastauksen hyväksyessään kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta kokeilla valituissa kouluissa ja päiväkodeissa kompostointia ja kompostoinnin lisäämistä osaksi päiväkotien ja koulujen opetussuunnitelmaa." (Mia Nygård).

Toivomusponnen johdosta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus hyväksyi 10.12.2018 § 809 Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman, joka on tarkoitettu käynnistämään tarvittavat toimenpiteet kaupunkistrategiassa 2017-2021 asetettujen päästö- vähennystavoitteiden saavuttamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tarkoitus vahvistaa ilmastomuutoksen hillintätoimia ja kiertotalouden osaamista opetussuunnitelmissa ja yleensä koulutyössä. Erityisen tärkeää on ottaa uudet toimintatavat osaksi normaalia arkea jo varhaiskasvatuksessa. Ilmastomuutos, kiertotalous ja kestävä elämäntapa tulee saada opetussuunnitelmiin kaikilla koulutusasteilla.

Kompostoinnin kokeilu, toiminnan laajentamismahdollisuuksien arviointi ja lisääminen opetussuunnitelmiin on kannatettavaa. Päiväkodeissa ja peruskouluissa on jo pitkään ollut matokomposteja. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy järjestää lierokompostointiin liittyvää koulutusta sekä lahjoittaa matoja päiväkodeille ja kouluille. Lierokompostoinnin avulla on helppo opettaa biojätteen käsittelyä ja havainnollistaa maatumista. Muutamilla kouluilla on viljelyn opettamista varten oma puutarhapalsta esimerkiksi työväenopiston opistolaisyhdistyksen ylläpitämällä puutarhapalsta-alueella Vuosaaren Uutelassa. Siellä opetetaan mm. kasvijätteen kompostointi omalla palstalla olevaan kompostilaatikkoon tai -kehikkoon. Lisäksi monet koulut ovat tutustuneet kompostointiin vieraillemalla Espoon Ämmässuon biojätteen käsittelylaitoksella.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-

19.08.2019

Asia/17

töönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.06.2019 § 209

HEL 2019-000812 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuksenlautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana kompostoinnin lisäämistä osaksi päiväkotien ja koulujen opetussuunnitelmaa Helsingissä.

Mia Nygårdin valtuustoaloite (25.4.2018) kiertotalous- ja ilmastotietouden nostamisesta Helsingissä on ollut kasvatus- ja koulutuslautakunnassa käsiteltävänä 14.8.2018. Kasvatus- ja koulutuslautakunta piti tärkeänä kiertotalouden ja ilmastotietoisuuden vahvistamisen Helsingissä.

Kaupunginhallitus on 10.12.2018 hyväksynyt Hiilineutraali Helsinki 2035 toimenpideohjelman, jossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on määritelty mm. ilmastonmuutoksen hillintätoimien ja kiertotalouden osaamisen vahvistamisen opetussuunnitelmassa ja yleensä koulutyössä, sekä ympäristökasvatuksen lisääminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Lisäksi kaikille toimialoille on määritelty, että kaikkien erilliskerättävien jätteen tehokas syntypaikkalajittelu olisi mahdollistettava kaikissa kaupunkiorganisaation toimitiloissa. Kestävään elämäntapaan ohjaavat periaatteet sisältyvät eri koulutusasteiden opetussuunnitelmiin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on jo pitkään eri päiväkodeissa ja peruskouluissa toteutettu ns. matokomposteja osana opetusta. Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskus Oy järjestää lierokompostointiin liittyvää koulutusta, sekä lahjoittaa kouluille ja päiväkodeille matoja. Lierokomposti on helppo tapa opettaa biojätteenkäsittelyä ja havainnollistaa biojätteen maatumista päiväkodeissa ja kouluissa. Lisäksi muutamalla koululla on oma puutarhapalsta viljelyn opettamiseen esim. Helsingin työväenopiston opistolaisyhdistyksen ylläpitämällä puutarhapalsta-alueella Vuosaaren Uutelassa. Opistolaisyhdistyksen palstatoimikunnan

19.08.2019

määräyksenä on, että palstalla syntyvä kasvijäte on joko vietävä pois tai kompostoitava omalla palstalla kompostilaatikkoon tai -kehikkoon. Näin ne oppilaat, jotka käyvät palstalla opettelevat myös kompostointia. Lisäksi useista kouluista oppilaat ja opettajat ovat tehneet vierailuja Espoon Ämmässuon biojätteen käsittelylaitokselle, missä voidaan tutustua kompostointiin.

Mikäli kompostointia halutaan matokompostoinnin ja palstaviljelykompostoinnin lisäksi kokeilla päiväkotien ja koulujen tontilla ulkotiloissa, on siinä otettava seuraavat asetukset ja määräykset huomioon: jätelaki (2011/646), terveydensuojeluasetus (1280/1994), valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) ja valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012).

Jätelain mukaan ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrä ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuollon periaatteena on, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudatetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä.

Asetuksien tavoitteena on ehkäistä ja vähentää biojätteen tai orgaanisen aineen varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvia päästöjä pintavesiin, pohjavesiin, maaperään ja ilmaan. Kompostijätteen varastoinnista ei saa aiheutua vesistön pilaantumista tai sen vaaraa. Kompostorin rakenteellisessa vaatimuksessa on huomioitava, että varastoinnin on oltava vesitiivis. Lisäksi talousjätteiden kompostointi on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu hajua tai terveyshaittoja. Kompostointi on tehtävä ja sijoitettava siten, että eläinten pääsy kompostiin estyy. Koulujen ja päiväkotien kesälomien aikana tapahtuvan kompostoinnin osalta tulee määritellä kenen vastuulla kompostin huolehtiminen on, kun koulujen ja päiväkotien henkilökunta, sekä oppilaat ja lapset ovat lomalla.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee antaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle jätteiden käsittelyn valvomisesta ja kompostointiin liittyvän nitraattidirektiivin edellyttämien raporttien laatimiseksi tarpeelliset tiedot sekä tiedot asetuksen mahdollisesta rikkomisesta. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ohjaa toimialallaan jätteestä aiheutuvien terveyshaittojen ehkäisyä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että kompostointia kokeillaan muutamassa päiväkodissa ja koulussa ja kokeilussa katsotaan edellytykset sen laajentamiselle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

19.08.2019

Asia/17

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566